

La gla

(ALDC, V, 1218. La gla)

El fruit de l'alzina (*Quercus ilex* subsp. *ilex*) es deia GLANS, amb l'acusatiu GLANDEM, que és l'origen de la forma primigènia *glan*, per reducció del grup ND > n, com MANDARE > *manar*, amb la var. *aglan* 4, 13, 15, per pròtesi vocàlica provocada per fonosintaxi (*la glan* > *la aglan* > *l'aglan*), formes mantingudes en ross. A partir del model sg. *pla* → pl. *plans*, sg. *capellà* → pl. *capellans*, etc., per analogia, es va formar un sg. *gla ← *glans*, com el dial. *guà* des de *guan(t)s*, amb les var. *aglà*, amb la mateixa pròtesi vocàlica, *agalà* 20, *galà* 86, amb anaptixi de neutra, i *anglà* 17, 25, 88, 92, 97, 104, amb anticipació de la nasal a partir del plural *aglans*.

El llat. GLANS era femení, gènere corrent en cat. durant l'edat mitjana, des de Desclot, i mantingut en 34 ocurrences enfront del gènere masculí, que comença a aparèixer a principis del s. XVII i que és viu amb 30 ocurrences. L'origen del canvi morfològic rau altra vegada en la fonosintaxi: *la gla* → *l'aglà*, interpretat com a masculí, semblantment a *l'americà*, *l'andà*, *l'ancià*, etc.

Veg. el mapa 769 per a *bellota*, *alzina* i *àndel*, així com per als mots normatius.

